

Įsivertinu: XIX a. literatūra

1. Kur ir kaip asmeninė V. Kudirkos biografija susiejama su visos tautos atgimimu?

- ☐ A Laikraštyje „Aušra“: skaitydamas „Aušrą“, V. Kudirka pasijuto „lietuviu esąs“
- ☐ B Laikraštyje „Aušra“: skaitydamas „Ūkininką“, V. Kudirka pasijuto „lietuviu esąs“
- ☐ C Laikraštyje „Varpas“: skaitydamas „Aušrą“, V. Kudirka pasijuto „lietuviu esąs“
- ☐ D Laikraštyje „Ūkininkas“: skaitydamas „Varpą“, V. Kudirka pasijuto „lietuviu esąs“

2. Kokia proga parašytas V. Kudirkos eilėraštis „Labora!“?

- ☐ A „Lietuvos“ draugijos įkūrimo proga
- ☐ B Parašytas Varšuvos universiteto baigimo proga
- ☐ C Spaudos draudimo panaikinimo proga
- ☐ D Parašytas pirmajam žurnalo „Varpas“ numeriui

3. Kokia V. Kudirkos eilėraščio „Varpas“ prasmė? ☆

- ☐ A Pilietinės valstybingumo kūrimo ir įtvirtinimo pastangos
- ☐ B Jaunystės nuosirdumas, dorų ir aukštų idealų siekis priešinamas prisitaikėliškumui, idealų atsisakymui
- ☐ C Universalių vertybių, modernaus tautiškumo simbolių - doros, vienybės, tiesos, šviesos - įtvirtinimas
- ☐ D Istorinė tautos žadinimo misija

Yra 2 teisingi atsakymai.

4. Kokia V. Kudirkos eilėraščio „Labora!“ prasmė? ☆

- ☐ A Tai naujos Lietuvos kultūros projektas
- ☐ B Jaunystės nuosirdumas, dorų ir aukštų idealų siekis priešinamas prisitaikėliškumui, idealų atsisakymui
- ☐ C Istorinės atminties atgaivinimas
- ☐ D Gyvenimo prasmė - aukštų idealų įgyvendinimas, realizavimas

Yra 2 teisingi atsakymai.

5. Kokia proga parašytas V. Kudirkos eilėraštis „Varpas“?

- ☐ A Spaudos draudimo panaikinimo proga
- ☐ B Parašytas pirmajam žurnalo „Varpas“ numeriui
- ☐ C Parašytas žurnalo „Varpas“ dešimtmečio proga
- ☐ D Marijampolės gimnazijos baigimo proga

6. Kuo reikšminga V. Kudirkos publikacija „Iš mano atsiminimų keletas žodelių“, išspausdinta „Varpo“ trečiame numeryje 1893 metais? ☆

- ☐ A Tai šviesuolio vidinės dramos paliudijimas
- ☐ B Tai išpažintinis pasakojimas apie tautinės tapatybės suvokimą
- ☐ C Tai pilietinės valstybingumo kūrimo ir įtvirtinimo pastangos
- ☐ D Tai istorinė tautos žadinimo misija

Yra 2 teisingi atsakymai.

7. Koks V. Kudirkos poetinis palikimas?

- ☐ A Eilėraščių rinkinys „Pavasario balsai“
- ☐ B Eilėraščių rinkinys „Laisvos valandos“
- ☐ C Poezijos knyga „Romantika“
- ☐ D Eilėraščių rinkinys „Eilinė“

8. Kokia V. Kudirkos eilėraščio „Tautiška giesmė“ prasmė? ☆

- ☐ A Universalų vertybių, modernaus tautiškumo simbolių - doros, vienybės, tiesos, šviesos - įtvirtinimas
- ☐ B Tai naujos Lietuvos kultūros projektas
- ☐ C Istorinės atminties atgaivinimas
- ☐ D Jaunystės nuoširdumas, dorų ir aukštų idealų siekis priešinamas prisitaikėliškumui, idealų atsisakymui

Yra 2 teisingi atsakymai.

9. Pagal kokius poeto planus, sumanymus kuriamas „Anykščių šilelis“? ☆

- ☐ A Piešiama plati, toli nusidriekusi horizontali erdvė
- ☐ B Pirma poemos dalis lyriška, joje atsiskleidžia žmogaus jausmai, susidūrus su gamtos grožiu; antra dalis daugiau epinė: joje fragmentiškai pasakojama miško ir Lietuvos istorija
- ☐ C Pateikiamas pasakojimas, paremtas žmogaus jausmėmis (rega, uosle, klausia) ir jausmais
- ☐ D Pateikiamos dvi skirtingos matymo pozicijos: žmogaus (vertikalė, kylanti aukštyn) ir Dievo (vertikalė, besileidžianti žemyn)

Yra 3 teisingi atsakymai.

10. Kokie motyvai „Anykščių šilėlį“ susieja su romantikų pasaulėžiūra? ☆

- ☐ A Vaizduojamas visagalis žmogus ir jam paklūstanti gamta
- ☐ B Atkurtas tėvynės gamtos grožis turi gydančių galių
- ☐ C Tėvynės peizažas pasireiškia kaip žodžio (meno) galia atkurti prarastą laiką
- ☐ D Nykios dabarties ir didingos praeities kontrastas

Yra 3 teisingi atsakymai.

11. Kuo lemtingas A. Baranausko susitikimas su žemaičių poete Karolina Praniauskaite ir jos šeima? ☆

- ☐ A Po susitikimo su K. Praniauskaite A. Baranauskas nusivylė dailiaja lytimi ir apsisprendė stoti į kunigų seminariją
- ☐ B K. Praniauskaitės šeima skatino ir rėmė A. Baranausko stojimą į kunigų seminariją
- ☐ C K. Praniauskaitė ir A. Baranauskas buvo poetai ir artimi draugai
- ☐ D K. Praniauskaitė buvo A. Baranausko žmona

Yra 2 teisingi atsakymai.

12. Pabaik sakinį: „A. Baranausko poema „Anykščių šilelis“ yra...

- ☐ A ... buvusio miško misija.“
- ☐ B ... dabartinio miško aprašymas.“
- ☐ C ... buvusio miško vizija.“
- ☐ D ... samprotavimas apie miškų kirtimą.“

13. Kokie faktai rodo A. Baranauską buvus mokslininko tipo asmenybe? ☆

- ☐ A A. Baranauskas - matematikas, paskelbęs matematikos studiją „Apie transcendentalinę progresiją“
- ☐ B A. Baranauskas - kalbininkas, padėjęs pagrindus lietuvių dialektologijai
- ☐ C A. Baranauskas - kalbininkas, parašęs lietuvių kalbos gramatiką „Mokslas lietuviškos kalbos“
- ☐ D A. Baranauskui sunkiai sekėsi dirbti žemės ūkio darbus

Yra 2 teisingi atsakymai.

14. Kokie bruožai būdingi romantizmo žmogui?

- ☐ A Jausmingumas
- ☐ B Originalumas
- ☐ C Proto dominavimas
- ☐ D Kūrybiškumas

Yra 3 teisingi atsakymai.

15. Kokie Maironio poezijos žmogaus ir tėvynės santykiai? ☆

- ☐ A Maironio poezijos žmogus prisimena garbingą senovę tam, kad pamatytų nykią dabartį, ir tam, kad aktyviai ieškotų kelių, kaip kurti tėvynės ateitį: tokią aktyvią meilės tėvynei formą išgyvena tauta
- ☐ B Maironio poezijos žmogui tėvynė - tai pirmiausia Lietuvos miestai
- ☐ C Maironio poezijos žmogus tėvynę supranta pirmiausia kaip peizažą ir meilę jam išgyvena individualiai
- ☐ D Maironis poezijoje įtvirtina modernią etninę lietuvių tapatybę

Yra 3 teisingi atsakymai.

16. Kokiais dalykais skatina domėtis romantinė tautiškumo idėja ir kodėl?

- ☐ A Gimtinės kraštovaizdžiu, nes kiekvieną tautą formuoja savitas peizažas
- ☐ B Miestų kūrimu, nes miestuose lengviau formuojasi bendruomenės
- ☐ C Gimtąja kalba ir tautosaka, nes jos atskleidžia tautos dvasią
- ☐ D Tautos istorija, nes kiekvienos tautos istorija vis kitokia, originali

Yra 3 teisingi atsakymai.

17. Kokie A. Mickevičiaus kūrybos žmogaus ir tėvynės santykiai? ☆

- ☐ A A. Mickevičiaus kūrybos žmogus - klajūnas, praradęs tėvynę, namus
- ☐ B A. Mickevičiaus kūrybos žmogus - piligrimas, laukiantis stebuklo, grąžinančio jį į tėvynę
- ☐ C A. Mickevičiaus kūrybos žmogui tėvynė brangi kaip sveikata: prarasti tėvynę - vadinasi, prarasti sveikatą
- ☐ D A. Mickevičiaus kūrybos žmogus abejingas tėvynei

Yra 3 teisingi atsakymai.

18. Ant V. Kudirkos antkapinio paminklo pritvirtintoje lentelėje įrašytas jo vieno eilėraščio posmas. Kaip vadinasi tas eilėraštis? ☆

- ☐ A „Tautiška giesmė“
- ☐ B „Artojaus skundas“
- ☐ C „Gražu, gražiau, gražiausia“
- ☐ D „Ne tas yra didis“

19. Gamtos detalių gausa A. Baranausko „Anykščių šilelyje“ išreikšta katalogais. Nurodyk, kurios citatos - katalogai. ☆

- ☐ A „Čia paupėj „ri-ul ri-ul ri-ul“ tilvikas sušuko...“
- ☐ B „Šakom kekes riešučių lazdynai iškėlę / Atokaitoj brendina. Ė karklai po slėnį / Terp liulančių paversmių pamėgo pavėnę. / Putinai krauju varva, serbentai po šlavę...“
- ☐ C „Nors jau dabar lietuvis plikuos plotuos gimsta, / Giesmėj mišką užgirdęs, be jo neberimsta.“
- ☐ D „Čia nemunės iš kelmo, lepšiai terp alksnyno, / Čia šalpjonai terp stuobrių dygsta iš skiedryno. / Čia musmirės raupuotos, veršakiai gleivėti, / Čia grybai ir šungrybiai vardais nežymėti.“

Yra 2 teisingi atsakymai.

20. „Anykščių šilelyje“ gamtos grožis perteikiamas įvairiomis meninėmis priemonėmis. Išrink tas citatas, kuriose aptinkamos metaforos. ☆

- ☐ A „Putinai krauju varva...“
- ☐ B „Visos buvę viršūnės vienybės suspynę, / Kaip lietuvių širdys įt vieną tėvynę.“
- ☐ C „Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas, / Iš to šventos pajautos, iš to giesmės imas.“
- ☐ D „Kai žiedų varške šakos obelių pražyla...“

Yra 2 teisingi atsakymai.

21. Kokios citatos rodo, kad poemoje „Anykščių šilelis“ svarbiausias dvasinis žmogaus ir gamtos ryšys? ☆

- ☐ A „Iš to, matai, ašaros ir atsidusimas, / Iš to šventos pajautos, iš to giesmės imas.“
- ☐ B „Tartum miškas kvėpuoja nelyginant žvėris...“
- ☐ C „Dažnai miške lietuvis, ko verkia, nežino.“
- ☐ D „Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!“

Yra 3 teisingi atsakymai.

22. A. Baranausko poemos citatomis pagrįsk teiginį: „Grožis susijęs su šventumu.“ ☆

- ☐ A „Tartum miškas kvėpuoja nelyginant žvėris...“
- ☐ B „Nors jau dabar lietuvis plikuos plituos gimsta, / Giesmėj mišką užgirdęs, be jo neberimsta.“
- ☐ C „Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!“
- ☐ D „Vidunaktyj taip tyku, - kad girdi, kaip jaunas / Lapas arba žiedelis ant šakelių kraunas; / Girdi, kaip šakoms šnibžda medžių kalba šventa, / Kaip žvaigždėlės plevena, gaili rasa krinta. / Dėl to ir širdij visos pajautos nutilsta, / Ramiu tykumu, malda dūšia dangun kilsta.“

Yra 2 teisingi atsakymai.

23. Paremk argumentais teiginį: A. Mickevičiaus ir Maironio poezijoje Lietuva - tai pirmiausia gimtinės kraštovaizdis. ☆

- ☐ A A. Mickevičiaus sonete „Akermano stepės“ susiduria du peizažai: išorinis ir vidinis, t. y. realus (Ukrainos stepių) ir atgaivintas vaizduotės, prisiminimų (Lietuvos gamtovaizdis)
- ☐ B A. Mickevičiaus kūryba padarė didelį poveikį lietuvių rašytojams, ypač romantikams
- ☐ C Maironio eilėraštyje „Vakaras (Ant ežero Keturių Kantonų)“ atsiskleidžia du peizažai: išorinis (Šveicarijos) ir vidinis (Lietuvos)
- ☐ D Nostalgiją gali išgydyti tik stebuklas - Dievo motinos pagalba

Yra 2 teisingi atsakymai.

24. Rask Maironio eilėraščių citatų, atskleidžiančių garbingos istorinės praeities ir nykios dabarties kontrastą. ☆

- ☐ A „Taip nelaužyk sau rankų, kaip beržo šakas / Kad laužo užrūstintas vėjas; / Tau dar liko sūnų; kas tėvynę praras, / Antros neišmels apgailėjęs.“ („Oi neverk, matušėle!“)
- ☐ B „Norėtum brangią išvysti pilį, / Kur garsūs amžiai užmigę tyli, / Kai Vilnius buvo mums kaip akis, / Kai švietė jis / Lietuvai, mūsų tėvynei.“ („Vilnius (Prieš aušrą)“)
- ☐ C „Kame tas garsas, kuriuo skambėjai? / Kame galybė ir pranokėjai? / Kur tavo, Vilniau, tie spinduliai, / Kuriuos skleidėi / Lietuvai, mūsų tėvynei?“ („Vilnius (Prieš aušrą)“)
- ☐ D „Nutilusios sienos, apleistos visų, / Be sargo, ginklų, be žmogaus! / Kiek primenant jūs man brangiausių laikų / Ant vieškelio amžių plataus! / Laikai brangiausi! Ar mums dar sugrįšite? / Ar vien minėsme kaip savo jaunystę? („Trakų pilis“)

Yra 3 teisingi atsakymai.

25. Rask tinkamą Maironio eilėraščio citatą, patvirtinančią teiginį: meilė tėvynei suprantama kaip darbas dėl tėvynės ateities. ☆

- ☐ A „Kaip puikūs slėniai sraunios Dubysos, / Miškais lyg rūta kalnai žaliuoja; / O po tuos kalnus sesutės visos / Griaudžiai malonias dainas ringuoja.“ („Lietuva brangi“)
- ☐ B „Taip nelaužyk sau rankų, kaip beržo šakas / Kad laužo užrūstintas vėjas; / Tau dar liko sūnų; kas tėvynę praras, / Antros neišmels apgailėjęs.“ („Oi neverk, matušėle!“)
- ☐ C „Norėtum brangią išvysti pilį, / Kur garsūs amžiai užmigę tyli, / Kai Vilnius buvo mums kaip akis, / Kai švietė jis / Lietuvai, mūsų tėvynei.“ („Vilnius (Prieš aušrą)“)
- ☐ D „Ten, kur Dubysa mėlyna juosta / Banguoja plati!.. / Ko, ašarėlė, ko tu per skruostą / Kaip perlas riedi?“ („Vakaras (Ant ežero Keturių Kantonų)“)

26. Dėl kokių priežasčių A. Mickevičiaus paminklas, pastatytas 1984 m. Vilniuje, skvere šalia Šv. Onos bažnyčios, tapo lietuvių kovos už laisvę simboliu? ☆

- ☐ A Poetui A. Mickevičiui sovietmečiu pastatytas paminklas žadino meilę okupuotai tėvynei
- ☐ B Mitingas prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje, įvykęs 1987 m. rugpjūčio 23 d., buvo pirmoji politinė demonstracija, pažymėjusi Lietuvos Atgimimo pradžią
- ☐ C Mitingas prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje, įvykęs 1987 m. rugpjūčio 23 d., buvo pirmoji politinė demonstracija, pažymėjusi išsilaisvinimo iš Sovietų Sąjungos pradžią
- ☐ D Mitinge prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje, įvykusiame 1987 m. rugpjūčio 23 d., pirmąkart viešai sovietinėje Lietuvoje pasmerktas Molotovo-Ribentropo paktas

Yra 3 teisingi atsakymai.